Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi; paula.laine-nordstrom@tem.fi

Lausuntopyyntö 10.11.2017
TEM/1611/00.04.01/2016

Lausunto liikesalaisuuskäsitteen yhdenmukaistamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa liikesalaisuuskäsitteen yhdenmukaistamisesta. Lausuntopyyntö liittyy EU:n ns. liikesalaisuusdirektiivin kansallista täytäntöönpanoa valmistelleen työryhmän mietintöön, jossa ehdotetaan liikesalaisuusdirektiivi täytäntöönpantavaksi säätämällä uusi liikesalaisuuslaki. Suomen Yrittäjät viittaa tässä 29.11.2017 antamaansa lausuntoon työryhmän mietinnöstä ja vastaa liikesalaisuuskäsitteen osalta ministeriön lausuntopyynnössä esittämiin kysymyksiin seuraavasti.

Onko mahdollista muuttaa eri laeissa liikesalaisuuden osalta käytettävä käsite yhdenmukaiseksi uudessa liikesalaisuuslaissa käytettävän käsitteen kanssa, eli käsitteeksi *liikesalaisuus*?

Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että liikesalaisuuden käsite on kaikessa sääntelyssä mahdollisimman yhdenmukainen. Nykyisin laeissa käytetään erilaisia käsitteitä, kuten liikesalaisuus, liike- ja ammattisalaisuus ja yritys-salaisuus. Käytännössä näillä tarkoitetaan pitkälti samaa asiaa ja käsitteitä on tulkittu samalla tavalla.

Ennen uuden liikesalaisuuslain säätämistä Suomessa ei ole ollut selkeää liikesalaisuuden määritelmää. Liikesalaisuuslain soveltamisala on yleinen; sitä sovelletaan elinkeinotoimintaan liittyvien liikesalaisuuksien suojaan. Lainsäädännössä olevien muiden liikesalaisuuksia koskevien säännösten tarkoituksena on yhtä lailla suojata liikesalaisuuksia. Erilaisista käsitteistä huolimatta kyse on lopulta samasta asiasta. Eri laeissa on katsottu tarpeelliseksi suojata tietoa, jolla on merkityistä yksityisen elinkeinotoiminnan kannalta. Tällaiseen tietoon sovelletaan uutta liikesalaisuuslakia, sillä tieto koskee elinkeinotoimintaa.

Olisi lainsäädännön koherenssin ja oikeusvarmuuden kannalta kyseenalaista, jos lainsäädäntöön sisältyvillä sinänsä samaa asiaa tarkoittavilla käsitteillä olisi eri merkitys. Ilman käsitteiden yhdenmukaistamista on olemassa riski siitä, että käsitteiden tulkinta eriytyy. Tämän vuoksi olisi tarpeen, että käsitteet yhdenmukaistetaan, ja liikesalaisuuslain käsite antaa sisällön myös muussa lainsäädännössä olevat käsitteille.

Kuten lausuntopyynnön liitteenä olevasta muistiosta käy ilmi, ammattisalaisuuden käsite kulkee usein lainsäädännössä liikesalaisuuden rinnalla. Ammattisalaisuutta ja liikesalaisuutta on joskus pidetty erilaisina käsittei-

nä, mutta käytännön kannalta niillä ei ole nähtävissä eroa. Ammattisalaisuus on samoin kuin liikesalaisuus tietoa, joka ei ole yleisesti tunnettua ja jolla on haltijalleen taloudellista arvoa. Vaikka voitaisiin ajatella, että ammattisalaisuus kytkeytyisi jonkun tietyn henkilön ammattiin kiinteänä osana tällaista ammattia tai ammatinharjoittamista, on kyse joka tapauksessa tiedosta, jolla on taloudellista arvoa haltijalleen nimenomaan elinkeinotoiminnan kannalta. Jos tiedon salassapidon arvo ei liity elinkeinotoimintaan tai ammatinharjoittamiseen, se ei ole nykysäännöstenkään suojan piirissä.

Liikesalaisuuskäsitteen tulisi olla ainakin siviili- ja hallinto-oikeudellisessa sääntelyssä mahdollisimman yhdenmukainen. Yhdenmukaistaminen ei kuitenkaan saa tarkoittaa suojan supistamista. Käytännön kannalta on huomattava, että liikesalaisuuksien hyvätasoinen suoja on perustunut pitkälti rikosoikeudellisiin säännöksiin. Olisi siten perusteltua, että liikesalaisuuden siviili- ja hallinto-oikeudellinen käsite olisi mahdollisimman yhdenmukainen myös rikoslaissa käytetyn yrityssalaisuuden käsitteen kanssa.

Yrityssalaisuus on määritelty rikoslain 30 luvun 11 §:ssä. Määritelmäsäännöksen mukaan yrityssalaisuudella tarkoitetaan liike- tai ammattisalaisuutta *taikka muuta vastaavaa elinkeinotoimintaa koskevaa tietoa*, jonka elinkeinonharjoittaja pitää salassa ja jonka ilmaiseminen olisi omiaan aiheuttamaan taloudellista vahinkoa joko hänelle tai toiselle elinkeinonharjoittajalle, joka on uskonut tiedon hänelle.

Rikoslain määritelmä on säännöksen sanamuodon mukaan jonkin verran liikesalaisuuden määritelmää laajempi, mutta käytännössä käsitteitä on tulkittu samalla tavalla. Rikoslain osalta on ensisijaista varmistaa, että yrityssalaisuuden käsite kattaa varmasti sen, mikä liikesalaisuuslain mukaisella liikesalaisuuden määritelmällä tarkoitetaan.

Onko terminologian yhtenäistäminen mahdollista toteuttaa uuden liikesalaisuuslain säätämisen yhteydessä?

Terminologian yhdenmukaistaminen liittyy läheisesti säädettävään uuteen liikesalaisuuslakiin, minkä vuoksi olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa se samassa yhteydessä. Ottaen huomioon liikesalaisuusdirektiivin täytäntöönpanon määräajan, olisi toivottavaa, että vähintään siviilioikeudellisten säännösten osalta yhdenmukaistaminen voitaisiin toteuttaa uuden liikesalaisuuslain säätämisen yhteydessä. Muilta osin terminologian yhdenmukaistaminen on syytä toteuttaa mahdollisimman pikaisessa aikataulussa.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Janne Makkula
työmarkkinajohtaja

Albert Mäkelä
asiantuntija